Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 9.11.2011 www.osw.waw.pl

Aktywizacja polityki rosyjskiej wobec państw koreańskich

Marcin Kaczmarski

2 listopada przy okazji forum ekonomicznego Rosja–Korea Południowa w Sankt Petersburgu spotkali się prezydenci obu krajów. Głównym tematem rozmów był projekt budowy gazociągu do Korei Południowej przez terytorium Korei Północnej o przepustowości około 10 mld m³ rocznie. Strona rosyjska wyraziła gotowość uruchomienia dostaw gazu od 2017 roku. Prezydent Lee Myung Bak zadeklarował zainteresowanie zaangażowaniem Korei Południowej w rozwój Syberii i rosyjskiego Dalekiego Wschodu. Nie doszło jednak do uzgodnienia całościowego porozumienia o współpracy w modernizacji – podpisano jedynie umowę o utworzeniu wspólnego przedsiębiorstwa, w ramach którego strona południowokoreańska ma zainwestować 1 mld USD w infrastrukturę elektroenergetyczną w regionie Kaukazu Północnego.

Intensyfikacja polityki rosyjskiej wobec Półwyspu Koreańskiego postępuje od kilku miesięcy. W sierpniu 2011 roku doszło do wizyty przywódcy Korei Północnej, Kim Dzong Ila w Rosji, której głównym tematem była budowa gazociągu transkoreańskiego. We wrześniu przedstawiciele Gazpromu podpisali memoranda w tej kwestii ze swoimi odpowiednikami z obu państw koreańskich.

Komentarz

- Rosyjska aktywność wobec państw koreańskich stanowi w pierwszym rzędzie próbę dywersyfikacji polityki azjatyckiej i zmniejszenia stopnia jej koncentracji na Chinach. Najbardziej widocznym przejawem tego podejścia Moskwy stał się intensywnie promowany projekt gazociągu transkoreańskiego. Stanowi on demonstrację roli Rosji w regionie oraz próbę nacisku na Pekin w toczących się dotąd bezowocnie negocjacjach gazowych w sprawie eksportu gazu do Chin. Realizacja projektu gazociągu wydaje się jednak mało prawdopodobna, przede wszystkim z uwagi na nieprzewidywalność reżimu w Korei Północnej. Korea Południowa już zastrzegła, że warunkiem budowy gazociągu jest uzyskanie gwarancji bezpiecznego tranzytu surowca przez terytorium KRL-D. Tymczasem możliwości wpłynięcia przez Rosję na reżim północnokoreański pozostają małe, o czym świadczy nikły wkład Moskwy w dotychczasowe próby rozwiązania kryzysu koreańskiego. Z kolei rozmiary planowanego eksportu gazu do Korei nie są na tyle duże (10 mld m³), by mogły skłonić Pekin do większej ustępliwości w rozmowach o dostawach gazu z Rosji.

- Moskwa jest żywotnie zainteresowana przyciągnięciem niechińskich inwestycji dla rozwoju Syberii i rosyjskiego Dalekiego Wschodu, aby nie uzależnić się od jednego partnera. W sytuacji złych relacji Rosji z Japonią, Korea Południowa z uwagi na posiadany kapitał i technologie oraz zainteresowanie surowcami naturalnymi staje się najpoważniejszą alternatywą wobec Chin. Moskwa wydaje się także liczyć, że bliższe relacje z Koreą mogłyby skłonić Japonię do większego zaangażowania na rosyjskim Dalekim Wschodzie. Jednak niezależnie od wysiłków politycznych Moskwy kluczową przeszkodą dla inwestycji ze strony innych niż Chiny państw azjatyckich pozostaje niesprzyjający klimat inwestycyjny w Rosji.

- Aktywność na Półwyspie Koreańskim ma dla Moskwy również znaczenie prestiżowe. Gazociąg transkoreański jest przedstawiany jako rosyjski pomysł na zmniejszenie napięć między państwami koreańskimi. Uczestnictwo w rozwiązywaniu kryzysu wokół Korei Północnej, który nasilił się od zerwania pod koniec 2008 roku rozmów w formacie sześciostronnym (oba państwa koreańskie, USA, Chiny, Rosja i Japonia), demonstruje mocarstwowe ambicje Rosji w Azji Wschodniej.